

HEINOLAN TAIDEMUSEO
JOHANNA RYTKÖLÄ

RUUKUN HENKI JA MUITA TARINOITA 13.2. - 13.3.2016

Italian matkoillani olen tutustunut useisiin pienten kukkulakaupunkien arkeologisiin museoihin ja etruskien keramiikkaan. Etruskien aarteet ja heidän keramiikkaruukkunsa saivat minut tuntemaan syvää yhteenkuuluvaisuuden tunnetta noihin muinaisiin ihmisiin. Kuvittelin hetkeä kaukana menneisyydessä, jolloin ruukuntekijä oli muovailut savea, jättäen siihen omat sormenjälkensä. Mietin tunsiko hän tuolloin samanlaista mielihyvää, kuin minä saven kanssa työskennellessäni. Minäkin halusin tehdä ruukkuja, mutta omalla veistoksellisella tavallani. Koko sarja muodostuu ruukkuja muistuttavista veistoksista, joissa teoksen keskelle jää immateriaalinen tila. Sarjan ensimmäinen teos *Ruukun henki I* oli esillä laajassa suomalaisen keramiikkataiteen katselmuksessa Helsingissä Designmuseon Keramiikka tilassa -näyttelyssä syksyllä 2014.

Metropolin syke I-V,2015, halkaisija 9 cm, korkeus 11-15 cm / Rytkölän arkisto

Taiteen Tohtori Helena Leppänen kirjoittaa Designmuseon näyttelyjulkaisun artikkelissa *Ruukun henki johdattaa Sammakon aikaan*:

”Hehkuvan punainen ruukun ääriviiva vangitsee katsojan. Ääriviiva tukeutuu alhaalla jalkaosaan, josta se mahtipontisesti kaartuvina kylkinä ponnistaa kohti rengasmaista suuaukkoa. Rajattu ruukunmuotoinen sisätila ei täytä perinteistä funktiotaan, se ei ole nesteen tai muun aineellisen säilytin - se kantaa toisenlaista aineetonta sisältöä.

Johanna Rytkölän Ruukun henki on vahva symboli Keramiikka tilassa - keramiikan tila -näyttelylle. Moni katsoo yhä kaikkea keramiikan nimissä esille pantua ihmismieliin syöpyneen ruukun läpi. Paitsi muistumana perinteestä, voimme nähdä Rytkölän teoksen myös suurennuslasina, jonka läpi kenties havaitsemme muutoksen tarkemmin: tässä näyttelyssä Design museon saleihin levittäytyvä keramiikka on osa nykytaiteen monimuotoisuutta.”

Uusimmissa teoksissani on nostalgiaa, jonka kruunaa isosetäni taidetakoja Leo Leinolta (1888-1954) perinnöksi jääneet messinkiset osat. Olin ihailnut niitä jo pienestä lapsesta saakka ja kun lopulta laatikollinen messinkisiä patinoituja teosten osia joutui käsiini, päätin toteuttaa ajatukseni Leon keskeneräisten töiden julkaisemisesta. Ajatus oli jo niin pitkään kytenyt mielessäni.

Nyt syntyneissä teoksissa keramiikka ja metalli kietoutuvat yhteen. Inspiroiduin Leon metallitaiteesta ja lisäsin ripauksen kultaa tai platinaa muidenkin keramiikkateosteni pinnalle. Heinola taidemuseon näyttelytila tuntui juuri oikealta paikalta nyt syntyneiden töiden ensiesittelyyn.

Vesi on teema, johon palaan tavalla tai toisella yhä uudestaan vuosi toisensa jälkeen. Rakastan uimista, meren rantoja ja järvien pehmoisia vesiä. Kirjoitin vuonna 1988 debyyttinäyttelystäni Helsingissä Galleria Brondalla: *”Teosteni aihe on merellinen, se on sukellus mielen vedenalaiseen valtamereseen, joka voisi olla olemassa”*. Vesiaihe on esillä myös tässä näyttelyssä muutaman pienen teoksen voimin.

Palatessani lokakuussa 2015 kuukauden matkaltani New Yorkista Suomeen, tein sarjan pienen pieniä värikkäitä veistoksia. Veistosten alaosat ovat ympyrän muotoisia ja niistä kohoaa kerroksellisesti ja mahtipontisesti ylöspäin kurkottava muoto. Haltioiduin matkallani Manhattanin pilvenpiirtäjistä, niiden valoista ja metropolin mahtavuudesta. Syntyi Metropolin syke-sarja. Ne voisivat vaikka olla pienoismalleja tulevista isoista teoksistani.